

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ
У ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ

Проект

«Національно-патріотичне виховання учнівської молоді
у закладах професійної (професійно-технічної) освіти
області»

Запоріжжя
2018

«Національно-патріотичне виховання учнівської молоді
у закладах професійної (професійно-технічної) освіти області»

Рекомендовано:
науково-методичною радою
НМЦ ПТО у Запорізькій області
як рекомендації для педагогічних
працівників ЗП (ПТ) О
протокол № _____ від _____

Укладач:

Грищенко Н.П., методист НМЦ ПТО у Запорізькій області

Відповідальний за випуск:

Паржницький О.В., директор НМЦ ПТО у Запорізькій області

Комп'ютерний набір та верстка, редагування та коректура:

Павленко І.М., лаборант НМЦ ПТО у Запорізькій області

Головко Л.В., методист НМЦ ПТО у Запорізькій області

ЗМІСТ

Вступ		4
1.	Проект «Національно-патріотичне виховання учнівської молоді у закладах професійної (професійно-технічної) освіти області»	6
2.	«Про справи» у закладах професійної (професійно-технічної) освіти	10
3.	Статус	16
4.	Додаток: проект «Плекаємо патріотів України» Державний навчальний заклад «Бердянський центр професійно-технічної освіти»	17

Вступ

Серед виховних напрямів сьогодні найбільшої актуальності набуває патріотичне, громадянське виховання як основоположні, що відповідають нагальним вимогам та викликам сучасності, закладають підвалини для формування свідомих нинішніх і прийдешніх поколінь.

Інтеграційні процеси в Україні відбуваються на фоні сплеску патріотичних почуттів і нових ставлень до історії, культури, традицій і звичаїв українського народу.

Сьогодні потрібні нові підходи до виховання патріотизму як почуття і як базової якості особистості. Оскільки 40 % від загального обсягу виховних впливів на особистість дитини здійснює освітнє середовище, то і відповідальність покладається більша, і можливостей відкривається більше.

Важливо, щоб ЗП (ПТ)О став для кожного учня осередком становлення громадянина-патріота України, готового брати на себе відповідальність, розбудовувати країну як суверенну, незалежну, правову, соціальну державу, сприяти єдності та встановленню громадянського миру й злагоди в суспільстві.

Патріотизм покликаний дати новий імпульс духовному оздоровленню народу, формуванню в Україні громадянського суспільства, яке передбачає трансформацію громадянської свідомості, моральної, правової культури особистості, розквіту національної самосвідомості і ґрунтується на визнанні пріоритету прав людини. Суспільство, яке функціонує на засадах гуманізму, свободи, верховенства закону, соціальної справедливості, гарантує умови для зростання добробуту народу. Суспільство, яке є єдиним дієвим механізмом розбудови не олігархічної, а народної демократії, правової України, виступає, з одного боку, джерелом опозиції державній владі, а з іншого – взаємодоповнює її, реалізуючи свої розвивальну і контролюючу функції.

Виходячи з цього, патріотизм на даний час є нагальною потребою і держави, якій необхідно, щоб усі діти стали національно свідомими громадянами – патріотами, здатними забезпечити країні гідне місце в цивілізованому світі, і особистості, яка своєю діяльнісною любов'ю до Батьківщини прагне досягти взаємності з метою створення умов для вільного саморозвитку і збереження індивідуальності; і суспільства, яке зацікавлене в тому, щоб саморозвиток особистості, становлення її патріотичної самосвідомості здійснювався на моральній основі.

Актуальність патріотичного виховання зумовлюється водночас процесом становлення України як єдиної політичної нації. В умовах поліетнічної держави, воно покликане сприяти цілісності, соборності України, що є серцевиною української національної ідеї. При цьому важливо, щоб об'єднання різних етносів і регіонів України задля національного відродження, розбудови й вдосконалення суверенної правової держави і

громадянського суспільства здійснювалось саме на базі демократичних цінностей, які в свою чергу мають лежати в основі патріотичного виховання.

Оскільки патріотизм набуває нині особливого значення, відтак виникає потреба у реалізації Проекту «Національно-патріотичного виховання учнівської молоді у закладах професійної (професійно-технічної) освіти області», який би визначив стратегію цілеспрямованого і ефективного процесу розвитку суб'єкта громадянського суспільства, громадянина та патріота України.

у закладах професійної (професійно-технічної) освіти області»

Актуальність проекту

Державотворчі процеси, що відбуваються в Україні, зумовлюють необхідність вирішення проблеми виховання національно свідомих громадян, патріотів своєї Батьківщини, спадкоємців і продовжувачів національно-патріотичних традицій. Становлення і розвиток незалежної України, формування нових соціально-політичних відносин можливе лише за умови усвідомлення молодим поколінням особистої відповідальності за долю своєї країни. Відтак, патріотичне виховання учнівської молоді стає важливою складовою частиною процесу формування зрілої особистості – громадянина, справжнього спадкоємця і продовжувача національних традицій з активною громадянською позицією. Адже патріотизм – одне з найглобальніших людських почуттів, закріплених віками і тисячоліттями, що поєднує в собі любов до своєї Вітчизни, рідної землі, свого народу, своєї матері, бажання зберегти історично-культурну спадщину і готовність до їх захисту.

В основі системи патріотичного виховання має бути національна ідея як консолідуючий чинник розвитку суспільства і нації в цілому.

Провідною ідеєю проекту «Національно-патріотичного виховання учнівської молоді у закладах професійної (професійно-технічної) освіти» (далі – Проект) є формування в учнівської молоді патріотизму, сучасної національної ідентичності, національної гідності.

Основні поняття

Патріотизм – це любов до Батьківщини, відданість своєму народові, готовність для них на жертви й подвиги.

Патріотичне виховання – процес цілеспрямованого, систематичного, організованого та планомірного впливу на свідомість і поведінку молоді щодо формування почуття любові до Батьківщини через виховання високих громадських, моральних, психологічних, професійних і фізичних якостей, необхідних для реалізації інтелектуального та творчого потенціалу особистості в інтересах всебічного розвитку суспільства, забезпечення безумовної готовності до захисту Вітчизни.

Мета та завдання

Метою Проекту є формування патріотизму юних українців, самовідданості, активної громадянської позиції, особистої відповідальності і дієвості за долю та єдність країни.

Основними завданнями Проекту є:

- активізація діяльності навчальних закладів Київської області з виховання у дітей, учнівської та студентської молоді почуття патріотизму;
- організація виховної роботи та змістовного дозвілля учнівської молоді у загальноосвітніх, професійно-технічних, вищих та позашкільних навчальних закладах патріотичного спрямування, успадкування духовних надбань українського народу;

- посилення моральної складової в загальній системі формування у молоді національної гідності, готовності до виконання громадянських та конституційних обов'язків, особистісних рис громадянина Української держави;

- виховання дисциплінованості, сумлінності та чесності, поваги до Конституції України, Законів України;

- виховання у дітей та учнівської молоді шанобливого ставлення до державних символів – Державного Герба України, Державного Прапора України і Державного Гімну України, почуття громадянства, освіченості, формуванню національної свідомості, належності до рідної землі;

- забезпечення духовної єдності поколінь, підтримка та пропагування сімейних цінностей;

- здійснення науково-методичного супроводу реалізації завдань патріотичного виховання;

- підготовка педагогічних працівників до реалізації завдань патріотичного виховання;

- створення та наповнення інформаційних ресурсів з питань патріотичного виховання.

Нормативно-правова база:

- Закони України: «Про освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про позашкільну освіту», «Про молодіжні та дитячі громадські організації», «Про захист суспільної моралі»;

- Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді, Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах, затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 № 641;

- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.12.2009 № 1494-р; «Про затвердження плану заходів щодо підвищення рівня патріотичного виховання учнівської та студентської молоді шляхом проведення на постійній основі тематичних екскурсій з відвідуванням об'єктів культурної спадщини»;

- Розпорядження Кабінету Міністрів України 27.08.2010 року №1718-р; «Деякі питання військово-патріотичного виховання учнів загальноосвітніх навчальних закладів»;

- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.03.2011 року № 199-р «Про заходи з увічнення пам'яті про події Великої Вітчизняної війни 1941-1945 років та її учасників на 2011-2015 роки»;

- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 травня 2013 року № 360 «Про затвердження плану заходів на 2013-2015 роки з підготовки і відзначення 70-ї річниці визволення України від фашистських загарбників та 70-ї річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 років»;

- Указ Президента України від 19 жовтня 2012 № 604 «Про заходи у зв'язку з відзначенням 70-ї річниці визволення України від фашистських

загарбників та 70-ї річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 років».

Керівник Проекту: методист Науково-методичного центру професійно-технічної освіти у Запорізькій області.

Учасники Проекту: заступники директорів з виховної роботи, класні керівники, вихователі гуртожитків, керівники гуртків, практичні психологи, соціальні педагоги та учні закладів професійної (професійно-технічної) освіти області.

Термін реалізації Проекту: січень-грудень 2017 року.

Характеристика Проекту:

за кінцевим результатом: освітньо-виховний;

за кількістю учасників: масовий;

за тривалістю: короткостроковий;

домінуючий вид діяльності: творчий.

Етапи Проекту

Пошуково-аналітичний:

- розроблення Проекту, підготовка інформаційних, інструктивно-методичних матеріалів;

- проведення організаційних обласних методико-педагогічних заходів щодо реалізації Проекту;

- визначення ресурсів (матеріально-технічних та кадрових) для забезпечення реалізації Проекту;

Практичний:

- розроблення інструктивно-методичного забезпечення Проекту;

- розроблення ресурсного забезпечення Проекту (супутніх проектів, комплексних довгострокових програм тощо);

- проведення освітньо-виховної та організаційно-масової роботи, організація соціально-педагогічної роботи з молоддю;

- психолого-педагогічний супровід усіх форм діяльності навчальних закладів;

- висвітлення освітньо-виховної роботи з учнівською молоддю в засобах масової інформації, на сайтах навчальних закладів.

Презентаційний (підсумковий):

- проведення обласних підсумкових заходів за участю, педагогів, учнівської молоді навчальних закладів області, батьківської громадськості, громадських організацій;

- підведення підсумків роботи з реалізації Проекту;

- узагальнення та оформлення матеріалів із реалізації Проекту, презентація результатів проектної діяльності, висвітлення досвіду роботи з патріотичного виховання у друкованих виданнях Науково-методичного центру професійно-технічної освіти у Запорізькій області.

Очікувані результати:

У результаті впровадження Проекту національно-патріотичного виховання очікується:

- забезпечення у молодого покоління розвинутої патріотичної свідомості і відповідальності, почуття вірності, любові до Батьківщини, турботи про спільне благо, збереження та шанування національної пам'яті;
- зацікавленість молоді щодо служби у Збройних силах України, готовність до захисту України та виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, цілісності, незалежності України, з метою становлення її як правової, демократичної, соціальної держави;
- створення ефективної виховної системи національно-патріотичного виховання молоді;
- консолідація зусиль педагогічних колективів у справі виховання підростаючого покоління.

«Добрі справи» у закладах професійної (професійно-технічної) освіти

Учні та педагогічний колектив ДНЗ «Мелітопольський будівельний центр професійно-технічної освіти» протягом року брали участь в обласних

благодійних патріотичних акціях: «Прапор для бійця» та «Подарунок для героя». На передову через волонтера Ворону Тетяну та голову міжрайонної спілки учасників АТО Кушнарєнка Олега Анатолійовича були передані Державні прапори України, вітальні листівки, новорічні малюнки та власноруч зроблені сувеніри. Засоби гігієни, продукти харчування, теплі шкарпетки – все це учні навчального закладу зібрали для захисників України.

У ДНЗ «Василівський професійний ліцей» у січні 2017 року керівник гуртка Супрун О.П. та бібліотекар Кривошина Т.В. підготували захід, присвячений святкуванню Маланки та Василя. Учні та викладачі мали змогу скуштувати справжню українську кутю та узвар; ознайомитися з презентацією про звичаї та обряди на Старий новий рік; послухати народні колядки та щедрівки, розповіді про цікаві ворожіння дівчат та хлопців у цей день.

У закладах професійної (професійно-технічної) освіти Запорізької області відбулися заходи щодо святкування Дня Соборності України.

У ДНЗ «Бердянський машинобудівний професійний ліцей» 19 січня 2017 року класні керівники навчальних груп провели виховні години «Історія української державності», на яких розповіли про історію підписання Акту Злуки 22 січня 1919 року. Учні під керівництвом викладача української мови та літератури Пельтек Л.А. провели урочисту лінійку «З Днем Соборності тебе, Україно!». Цього ж дня у гуртожитку ліцею вихователі разом з бібліотекарем Тітенко Н.Г. провели вечір єдності «Україна – одна, єдина, вільна, самостійна».

20 січня 2017 року представники ДНЗ «Дніпрорудненський професійний ліцей» брали участь у заході «Соборна моя Україно!», який пройшов у Палаці культури «Гірник» м. Дніпрорудне.

На заході були присутні учні та студенти міста, представники ветеранських організацій, місцеві поети, секретар міської ради Решетняк Л.П., заступник міського голови Староконь Б.Ю., ведучий спеціаліст з гуманітарних питань та охорони дитинства Джемела Н.П. Усіх присутніх зі святом Соборності привітала секретар міської ради Решетняк Л.П. Ведучі свята Ірина Гончарова та Валентин Зборовський розповіли про історію Соборності нашої держави. Святковий захід пройшов на високому патріотичному рівні. По завершенні заходу представниками міської ради було покладено квіти до меморіальної дошки загиблого в АТО жителя м. Дніпрорудне Кушова Руслана.

17 січня 2017 року у ДНЗ «Мелітопольський професійний аграрний ліцей» відбулася святкова лінійка, присвячена Дню Соборності України «Соборність душ наших». Лінійку відкрили викладачі Бут Г.В. та Михайлова Н.В., зазначивши, що боротьба українського народу за соборність своїх земель - одна із важливих сторінок нашого минулого. Присутні дізналися про історію виникнення свята, яке відзначається щороку 22 січня – в день проголошення Акту возз'єднання Української Народної Республіки й

Західноукраїнської Народної Республіки, що відбулося у 1919 році. Учні та викладачі навчального закладу з відчуттям гордості за свою державу взяли участь в акції «Стрічка єдності». Крім цього, 19 січня в актовому залі відбулася зустріч учнів 2 та 3 курсу навчального закладу з представниками другого патрульного батальйону Національної гвардії України. Перед присутніми виступили заступник командуючого роти, старший лейтенант по роботі з особовим складом Олександр Горін, курсант Національної Академії молодший сержант Олег Бурдін та випускник ліцею сержант Андрій Ніколенко. Учні ознайомилися з умовами проходження контрактної служби, були зацікавлені розповіддю та активно ставили питання.

У ДНЗ «Мелітопольський професійний ліцей» 18 січня 2017 року бібліотекар Нейчева А.А. разом з учнями Кириченко Артемом та Нестерук Анастасією провела для учнів 1-3 курсів виховний захід «Свята країна – рідна Україна». Молодим людям дуже важливо зрозуміти шляхи становлення української державності, ідею єднання як основу формування нації, незалежної країни. Захід прикрасили вокальна композиція «Україна – це ми», презентація, прекрасне поетичне слово. 19 січня 2017 року у вестибюлі ліцею відбулася святкова лінійка з нагоди річниці Акту Злуки, підготовлена учнями ліцею. Палкі слова про історичні факти, визначних особистостей України, вагомість події об'єднання українських земель пролунали з уст Шемякіної Лідії, Федяєвої Вікторії та Драчко Анастасії. Бібліотекар ліцею Шепель Л.В. підготувала книжково-ілюстративну виставку «Єднаймося, браття!».

У лютому 2017 року, у День вшанування пам'яті воїнів-інтернаціоналістів, учні ДНЗ «Чубарівський професійний аграрний ліцей» щиро вітали учасників бойових дій на території інших держав, ветеранів неоголошеної війни у Афганістані: Віктора Харламова, Сергія Шамрая та колишніх випускників училища Тараса Степаненка, Віктора Герасимова, Олександра Мороза та Олександра Буханова. Зустріч поколінь відбулася за сприяння голови Гуляйпільської Спільноти ветеранів Афганістану Сергія Ольхового. Ветеранів ліцеїсти зустрічали у ліцейному музеї «Берегиня» величним караваєм, квітами та гучними оплесками.

Волонтерська група «Прометей» презентувала відео-сюжет на тему: «Афганістан...Ціна чужої війни», до якої увійшли світлини воїнів – афганців, ветеранів війни, гостей зустрічі. Пісенні вітання дарувала Діана Свінціцька, інструментальну композицію на акордеоні «Повернення» виконала Надія Оліфан, рядки поезій про війну лунали з вуст Надії Кравченко.

Хвилиною мовчання присутні вшанували полеглих на чужій афганській землі воїнів-інтернаціоналістів, зокрема, земляків Юрія Пузанова, Михайла Синельника та випускника навчального закладу Володимира Ворону.

Юнаки III курсу та викладач предмета «Захист Вітчизни» ДНЗ «Запорізький правобережний професійний ліцей» Міщенко Р.В. відвідали виставку музею техніки «Фаєтон». Не випадково музей є унікальною пам'яткою м. Запоріжжя. Він зберігає історію кожного свого

експонату, продовжує їх життя у думках та пам'яті відвідувачів. Учні ліцею знайомились із «залізними» свідками війни – автомобілями, зброєю. Особливу увагу привернули автомобілі – ГАЗ М-1, ГАЗ-67, Урал-ЗІС 5-В і Dodge $\frac{3}{4}$, їх доля та шлях до виставкового залу музею. По завершенню екскурсії, учні та викладач ліцею залишили стіни музею-техніки «Фаєтон» з почуттям поваги до старшого покоління та почуттям гордості за своє рідне місто.

Учні ДНЗ «Великобілозерський професійний аграрний ліцей» не залишаються осторонь подій, які відбуваються в країні останнім часом. Вкотре колектив навчального закладу відгукнувся і надав допомогу військовим підшефної частини № 3033, що розташована в селі Дніпровка. Бригада військовиків саме збиралась в зону АТО. Щоб подарувати їм часточку добра і провести в дорогу, дівчата-кухарі з великим захопленням, ентузіазмом взялися до справ і виготовили для хлопців смачних домашніх пірижків, рогаликів, тортів. Також учні зібрали чай, каву, засоби гігієни і з дружнім візитом завітали в гості до військовослужбовців. Подякували їм за службу, побажали скоріше повертатися до рідних. У свою чергу, військовослужбовці також не забувають про навчальний заклад. Представники військової частини № 3033 на чолі з майором Богачем Р.І. відвідали ліцей з бесідою про перспективи та переваги навчання військовій справі, про підвищення престижності військової служби. Учні з цікавістю слухали розповідь військовиків, ставили питання і більше дізналися про проходження строкової та контрактної військової служби. Представники військової частини подарували учням періодичні видання (журнали) на військову тематику, подякували за увагу та висловили сподівання на майбутню співпрацю.

13 квітня 2017 року учні та педагоги ДНЗ «Запорізький професійний ліцей залізничного транспорту» також долучилися до благодійної акції «Великодній кошик солдату». Волонтерська група ліцею передала великодній кошик військовослужбовцям 36-ої бригади морської піхоти 2-ої роти ДШБ м. Широкіно. Ярошенко Олена Віталіївна, волонтер та координатор акції в Олександрійському районі, подякувала за подарунки та подарувала ліцею настінний календар «З Україною крізь віки».

Напередодні Світлого Христового Воскресіння до Державного навчального закладу «Запорізький професійний ліцей автотранспорту» завітав президент Запорізької обласної федерації козацького бойового мистецтва «Спас» Рижов Костянтин Анатолійович. Він розповів учням про обряди та звичаї святкування Пасхи серед запорізьких козаків і презентував відеофільм з циклу телевізійних передач «Козацька звитяга» про сьогодення козацтва. По закінченні зустрічі учні та адміністрація ліцею подякували Костянтину Анатолійовичу та обговорили питання подальшої співпраці із Запорізькою обласною федерацією козацького бойового мистецтва «Спас».

Минулого року Державний навчальний заклад «Мелітопольське вище професійне училище» був одним з активних учасників першого щорічного вуличного арт-фестивалю соціального мистецтва «ТОМ СОЙЕР FEST», який цього року було заплановано провести 8 квітня в Парку культури і відпочинку ім. Горького.

Ініціатором проведення масштабного заходу з благоустрою улюбленого місця відпочинку городян стала волонтерська група «Патріот», з якою училище співпрацює в багатьох проектах. Цього року до участі в фестивалі долучилось більше 40 організацій, установ та ініціативних груп городян, і таким чином, загальна кількість учасників склала близько 1000 активних мешканців міста.

01 березня 2017 року у рамках декади швейного циклу учні ДНЗ «Мелітопольський професійний ліцей» під керівництвом майстра виробничого навчання Дядькової Світлани Серверівни провели майстер-клас за темою: «Вишивка стрічками. З минулого - в сучасність». Учениці 3 курсу опановують професію «Вишивальник». Програма навчання насичена та різноманітна. Але дуже подобається дівчатам вишивка стрічками. Вони забажали поділитися своєю майстерністю з усіма охочими. На майстер-клас були запрошені учні різних груп, викладачі, майстри, адміністрація. Присутнім гостям запропонували вишити троянду – «павутиння». На початку зустрічі завдяки презентації учасники майстер-класу дізналися, звідки бере початок мистецтво вишивки стрічками, яким прикрашали одяг у давнину, яку ціну мали атласні стрічки, які інструменти та матеріали використовують для вишивки. Далі почалось найцікавіше - вишивка троянди. Дівчата-вишивальниці демонстрували прийоми вишивки, а всі охочі мали можливість вишивати разом з ними.

З 02 по 17 березня 2017 року у Центральній виставковій залі Спілки художників України м. Запоріжжя проходила творча виставка учнів ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище», які навчаються за професіями художнього напрямку: «Живописець. Флорист», «Декоратор вітрин. Флорист», «Декоратор вітрин».

На виставці були представлені найкращі роботи в техніці «Живопис», «Холодний батик», «Флористичні композиції», «Розпис по склу», всього понад 120 робіт. Усі вони підкуповують своєю дитячою безпосередністю, щирістю та фантазією, демонструють творче зростання учнів.

На початку березня літературна студія «Чисті джерела» ДНЗ «Чубарівський професійний аграрний ліцей» запросила на гостини творчих талановитих людей: поета, гумориста, заступника голови Запорізької обласної організації Національної Спілки письменників України Михайла Буряка та композитора, поетесу, письменницю Ольгу Ліщук.

Шанувальники рідного слова мали унікальну можливість зустрітися з творчими особистостями в реальному часі, послухати авторські пісні у власному виконанні. Адже творчий дуєт «Удвох» - дипломант

Всеукраїнського фестивалю «Мовою серця», що пройшов у Івано-Франківську в 2016 році. Гостей вітали букетами квітів, щирими оплесками та караваєм. Рада бібліотеки «Мрія» випустила літературний Альманах «Чисті джерела», присвячений творчості гостей. Шанувальники рідного слова: дівчата груп «кухарі», «кондитери» Полубінська Ірина, Блажко Валерія, Єрмакова Карина, Турукало Наталія прочитали запрошеним поезії поета, гостя літературної студії Михайла Буряка.

Багато корисної інформації почерпали учні від гостей. Дізналися про те, що Ольга Ліщук неодноразово виїжджала разом із волонтерами до військових частин та госпіталів, щоб піснями та віршами підтримати бойових дух солдатів. Ольга вразила своєю артистичною майстерністю виконання власних поезій, гуморесок, пісень, творчою грою на гітарі.

10 вересня 2017 року учні першого курсу Державного навчального закладу «Чубарівський центр професійно-технічної освіти» відвідали Національний історико-археологічний заповідник «Кам'яна могила».

09 вересня 2017 року вперше, за наказом Міністерства культури і туризму, відзначається Всеукраїнський день степу, тому учні, крім екскурсії, потрапили ще й на святкування.

Учасники екскурсії відвідали музей, де побачили багато археологічних знахідок, далі відправились на саму Кам'яну могилу, де почули різні версії щодо її утворення, про народи, які проживали у цій місцевості, а також про сакральне значення цієї природної пам'ятки для нинішніх язичників та іновірців. На учнів чекало саме святкування першого Всеукраїнського Дня степу. Усі присутні поринули в атмосферу скіфського племені. Все це супроводжувалося звучанням бубнів, барабанів та горнів. Дуже цікавою була інтерактивна програма, де діти побачили реконструкцію давнього бою.

На початку вересня 2017 року учні та працівники Державного навчального закладу «Запорізький правобережний професійний ліцей» за традицією відправилися на екскурсію по святинях Придніпров'я у м. Новомосковськ Дніпропетровської області. Учасники екскурсії побачили справжній шедевр козацької архітектури – Свято-Троїцький собор, побудований без жодного залізного цвяха ще у XVIII столітті. Собор і досі залишається пам'яткою героїчного минулого та зберігає чимало таємниць і загадок. Завітали і до Свято-Миколаївського Пустинного Самарського чоловічого монастиря. Також екскурсанти відвідали унікальну підземну церкву. Колектив Державного навчального закладу «Запорізький правобережний професійний ліцей» одержав заряд енергії та позитивні емоції від побаченого та почутого, від зустрічі з духовністю та красою.

«Куди б мене дорога не вела, думки мої із рідною землею» – така тема зустрічі учнів Державного навчального закладу «Чубарівський центр професійно-технічної освіти» із письменником-краєзнавцем Іваном Кушніренком, присвячена 74-й річниці визволення району від нацистських окупантів та 232-й річниці заснування міста Гуляйполя, що відбулася

19 вересня 2017 року у районній бібліотеці ім.В.Діденка. Іван Кирилович розповів учням про історичні місця, цікаві для допитливих туристів та науковців, про легендарну постать Нестора Махно, про видатного просвітителя-педагога нашого краю, зачинателя земських шкіл в Олександрівському повіті Катеринославської губернії Миколу Корфа. Також на заході учениця другого курсу Ірина Полубінська пригадала одну із легенд про виникнення міста Гуляйполе, учні центру переглянули відео, розв'язали кросворд, записали побажання на стенді «З днем народження, Гуляйполе!» Іван Кирилович Кушніренко – непересічна особистість, закоханий у свій край патріот, відомий далеко за межами Запорізької області, і зустріч із ним, із його словом стала для учнів центру справжньою подією.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бех І.Д. Програма патріотичного виховання дітей та учнівської молоді / І.Д.Бех, К.І.Чорна. – К. : Світ виховання, 2007. – 40 с.
2. Воропай О. Звичаї нашого народу: етнографічний нарис / Олекса Воропай. – Харків : Фоліо, 2005. – 508 с.
3. Дроговоз В. Патріотично-військове виховання студентської молоді в освітньо-виховному просторі університету: автореф. на здобуття наукового ступеня канд. пед. наук : спеціальність 13.00.07. “Теорія і методика

виховання” / В.Дроговоз // Східнослов’янський національний університет імені Володимира Даля. – Луганськ, 2010. – 21 с.

4. Пірен М.І. Етнополітика в Україні: соціопсихологічний аналіз : навч. посіб. / М.І.Пірен. – К. : Університет “Україна”, 2007. – 408 с.

5. Побочий І.А. Менталітет українського суспільства: витоки та сучасний стан / І.А.Побочий // Вісник СевДТУ. Вип. 91: Політологія : зб. наук. пр. – Севастополь : Вид-во СевНТУ. – 2008. – С. 37–40.

6. Пономарів О. Культура мови – культура мислення / О. Пономарів // Народний депутат. – 2010. – № 11. – С. 86–87.

7. Психологія особистості: хрестоматія : навч. посіб. / О.Б.Мельничук, Р.Ф.Пасічняк, Л.М.Вольнова та ін. – К. : НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2009. – 532 с.

8. Новий курс: реформи в Україні. 2010–2015 / за заг. ред. В.М.Гейця [та ін.]. – К. : НВЦ НБУВ, 2010. – 232 с.

9. Фіцула М. Педагогіка: навч. посіб. / М.Фіцула. – К. : Видавничий центр “Академія”, 2002. – 528 с.

Додаток

ДНЗ «Бердянський центр професійно-технічної освіти»

УЧНІВСЬКИЙ СОЦІАЛЬНИЙ ПРОЕКТ
Плекаємо патріотів України

*Ти живеш серед людей. Не забувай, що
кожен твій вчинок, кожне твоє
бажання відбивається на*

*оточуючих... Роби все так, щоб
людям, які оточують тебе було добре.*

В. Сухомлинський

Актуальність проекту:

Сьогодні ми – українці, громадяни вільної, незалежної держави. За це проливалася невинна кров, за це і сьогодні ми втрачаємо найкращих синів України. Мрія наших предків - бачити свою країну унікальним культурним та духовним осередком, у ній – єдиний та дружній народ, процвітаюча нація та квітуча мова.

Українська культура очима сучасної молодої людини: народна пісня – примітивна та нецікава, звичай – нікому не потрібні та зайві в сьогоднішньому житті, історія – те, що пройшло і не варте згадування, давня література – незрозуміле письмо, зараз є цікавіші книги, наприклад, детективи. Хіба для цього багато поколінь українців писало книгу мудрості під назвою «Фольклор та духовність»? Як свідчить статистика 70,9% українських студентів готові виїхати з України. А хто буде винаходити та робити відкриття, виступати на олімпіадах та чемпіонатах України, навчати та лікувати українців, якщо молоді спеціалісти залишать країну? Хто? Майбутнє країни, яке повинно розбудовувати нашу державу, вже «пакує валізи» за кордон.

Тому надзвичайно актуальним сьогодні є «розбудити» в учнів патріотичне мислення, бути готовими до захисту своєї країни, а також виховання моральних цінностей як на уроках, у позаурочній роботі, спонукати їх думати глобально і водночас усвідомлювати важливість кожного для добробуту України.

Девіз проекту:

*Про моральні якості людини треба
судити не з окремих зусиль, а з її
повсякденного життя*

Б. Паскаль

Не вчись багато говорити, краще говори ділом

Мета проекту:

- популяризація духовних і моральних надбань народу;
- спонукати учнів до роздумів щодо майбутнього рідного міста, держави та осмислення своєї власної ролі у їх розбудові;
- сприяти формуванню громадянської позиції та соціально-правової активності учнів;
- створення належних умов для прояву патріотизму, високих моральних цінностей, почуття любові до України, готовності до захисту України, забезпечення її суверенітету, територіальної цілісності та недоторканості.
- формувати творчо розвинену особистість, орієнтовану на високі духовно-етичні цінності;
- сприяти розвитку творчих здібностей учнів.

Учасники проекту:

Учнівська молодь, лідери учнівського самоврядування, викладачі, майстри виробничого навчання.

Термін реалізації:

Вересень-лютий 2014-2015 навчального року

Очікувані результати:

- учні навчаться оцінювати свої вчинки, порівнюючи їх з моральними істинами;
- зросте рівень мотивації учнів до позитивних дій і вчинків;
- учні навчаться проявляти моральні якості: почуття милосердя, чуйності, доброти, жертвовності;
- учні зрозуміють важливість уміння керувати собою задля того, щоб уникати помилок і утримуватися від поганих вчинків;
- учні удосконалять навички працювати в команді, презентувати результати власних досліджень, систематизувати потрібну інформацію, робити висновки;
- проект сприятиме формуванню активної життєвої позиції молоді.

Реалізація проекту:

Педагогічний колектив працює над створенням навчального закладу, який виховує учнівську молодь, здатну успішно жити в оновленому суспільстві, забезпечує виховання національної свідомості учнів. Ми прагнемо, щоб у закладі панував національний дух, виховувалось нове покоління українських громадян – добрих, чуйних, які завжди зможуть прийти на допомогу, підтримати у важку хвилину.

Протягом вересня-лютого 2014-2015 навчального року під час навчально-виховного процесу створювались умови для розвитку в учнів високих моральних якостей і почуттів, формування громадянина, здатного до свідомого вибору:

23 вересня у Бердянському центрі професійно-технічної освіти для учнів навчального закладу була проведена відкрита виховна година, присвячена Всесвітньому Дню Миру «Тільки МИР».

Педагог-організатор Брунько Катерина Юріївна разом з учнями центру донесли до учнівської аудиторії, що необхідно з раннього дитинства вчитись жити у злагоді й любові.

Учнівським самоврядуванням була організована фото-сушка «Бердянськ – місто миру». Кожна група представила фотороботи на патріотичну тематику. Також учнями була організована акція: продаж фоторобіт. Вилучені кошти вирішили передати для наших солдатів, які сьогодні знаходяться в зоні АТО.

День Збройних Сил України... Сьогодні ми по-новому, сприймаємо це свято.

Педагоги Бердянського центру професійно-технічної освіти підготували позакласний захід і вшанували наших воїнів, які сьогодні захищають Україну.

Найтепліші слова були сказані про нашого викладача професійно-теоретичної підготовки Квашина Ігоря Володимировича, випускників центру: Малиновського А., Вінника О., Христофорова Л., Маджарова О., Радіонова О., Райкова Р., Коржика І., Помилуйка І., Баханова К., Желязкова І., які ще недавно сиділи за партами, приймали участь у конкурсах, змаганнях, інколи бешкетували на уроках, у гуртожитку... А сьогодні вони захисники України, проявляють мужність, витримку, героїзм у зоні АТО.

14 листопада відбувся тренінг на тему: «Толерантність – шлях до миру», присвячений Міжнародному дню толерантності. Метою тренінгу було формування толерантної свідомості та профілактика екстремізму. У ході тренінгу учні ознайомилися з поняттям толерантність і толерантна особистість, визначили основні критерії соціальних проявів толерантності та інтолерантності. Також навчилися прийомам, що дозволяють розвивати якості толерантної особистості.

Кожен чекає подарунок на день Святого Миколая від рідних та друзів. Солдати зони АТО знаходяться дуже далеко від своїх родин, тому ми вирішили підтримати їх у це велике свято подарунками власного виробництва, які ми змогли підготувати завдяки своїм професійним навичкам. Це були цукерки і печиво власного виробництва, тепла спідня білизна та душевна вітальна листівка. Сподіваємося, що ми теплом своїх сердець зігріли душі захисників нашої Батьківщини.

26 січня 2015 року в навчальному закладі відбулась зустріч з викладачем спецдисциплін, який був мобілізований до зони АТО з метою захищати кордони нашої держави. Він розповів про складну ситуацію, яка склалася на Сході України. Зазначив, що матеріальне становище нашої армії знаходиться на низькому рівні, але дух патріотизму, мужності допомагає солдатам захищати цілісність нашої держави. Побажав учнівській молоді мужності, патріотизму, активної громадянської позиції.

Учні групи А18 за професією «Слюсар з ремонту автомобілів» разом зі своїм класним керівником Горшковою Валентиною Григорівною вирішили зробити груповий подарунок викладачеві спецдисциплін, а сьогодні учаснику АТО - Квашину Ігорю Володимировичу, - теплий пуловер. Він по-особливому має зігрівати Ігоря Володимировича, тому що зроблений власними руками Валентини Григорівни, де вона вклала і материнську ласку, доброту, і віру у перемогу, а найголовніше - це учнівська допомога - зібрали макулатуру і на виручені кошти придбали пряжу.

Учні групи А28 за професією «Слюсар з ремонту автомобілів» під виробничої практики проводять ремонтні роботи машини УАЗ-469 для Збройних Сил України. Найкраще проявили себе такі учні: Дузенко Вадим, Віннік Роман, Отрощенко Денис. Педагоги центру допомогли придбати необхідні запасні частини, а учні своєю наполегливою працею, стараннями докладають усіх зусиль, щоб машина стала справною і допомогла нашим

солдатам у зоні АТО. Спілкуючись з учнями відчувала, що кожен із них докладає часточку своєї душі і наближає наших «кіборгів» до перемоги. Дуже хочеться вірити, що ця машина вже не знадобиться на війні, а стане навчальною в одній із військових частин.

Ми зрозуміли:

Приймаючи участь у таких заходах, стаєш більш відповідальними, уважним, чуйним, маєш змогу розвивати свій таланти, знаходиш нових друзів, однодумців

Кожен із нас може творити справжні моральні вчинки, потрібно тільки постійно самовдосконалюватись.

Педагогічний колектив розуміє, що сьогодні найважливіше завдання кожного педагога – це виховання нового покоління українців – патріотів з громадянською позицією. Без об'єднання зусиль держави, освітніх установ і громадськості цього зробити неможливо. Тому всі повинні бути зацікавлені у вихованні високоосвіченої патріотично налаштованої української нації.